

Fragmenten uit de brief aan Joseph van Iersel.

De meeste brieven van De Smet naar het Europese thuisfront van Jezuiten, familie, vrienden en weldoeners zijn in het Frans geschreven, de taal de elite, de lagere school en het seminarie. Helemaal vlekkeloos was de beheersing van het Frans niet en zijn handschrift is soms nauwelijks te ontcijferen. De brief aan Jos van Iersel is al meer dan honderd jaar geleden in een Engelse vertaling opgenomen in een publicatie van zijn belangrijkste brieven.¹ Ook de biografie van De Smet, de Belgische Jezuit Laveille, verwijst naar de passage in deze brief over de Amerikaanse Burgeroorlog.²

*De heer Jos van Iersel
Udenhout, Nederland
Bij 's-Hertogenbosch.*

Universiteit van St. Louis, februari 1863

Waarde, zeer geachte Heer,

“Beter laat dan nooit”, zegt ons het oude spreekwoord. Ik wil eerst een paar woorden zeggen om mij te excuseren voor het feit, dat ik u zo laat schrijf: ik heb het erg druk gehad en ik ben heel lang op reis geweest. Dat is alles wat ik naar voren kan brengen, om een beroep te kunnen doen op uw mildheid en op uw vriendelijkheid.

Om mijn duidelijke nalatigheid goed te maken, neem ik mij voor om u een tamelijk lange brief te schrijven: enige details over de politieke kwesties in de Verenigde Staten, die vandaag de dag de hele wereld bezighouden, zult u wellicht plezierig vinden. Ik zal er een andere brief bij doen, bestemd voor uw geachte zuster, over mijn laatst gemaakte reizen en over mijn missie-activiteiten onder de Indianen in de uitgestrekte vlakten van Amerika.

Als inleiding doe ik u mededeling van de aankomst van de Zeereerwaarde Pater Boex die na een korte en goed verlopen oversteek van de zee, gezond en wel op zijn bestemming is aangekomen. Ik heb de eer gehad hem naar het Noviciaat te brengen, zeventien mijl van St. Louis, waar hij naar het schijnt gelukkig en tevreden is en waar hij tussen de religieuze verplichtingen van de Sociëteit van Jezus door, zich met vurige ijver voorbereidt op het winnen van zielen voor God in dit grote land.

De heer Boex heeft mij uw liefdevolle gift en die van mejuffrouw, uw zuster, overhandigd. Ik spreek bij deze daarvoor mijn diepste dankbaarheid uit, in naam van de arme wilden van wie ik mij tot tolk maak. In de loop van april aanstaande, zal ik, als God het me geeft, nieuwe bezoeken afleggen en missieactiviteiten ontwikkelen, te midden van de nomadenstammen ten oosten van de Rocky Mountains. Ik beveel mij dus dringend aan in uw goede gebeden: die zullen u verbinden met mijn werk en wij zullen de merites ervan samen delen. Alle succes hangt af van de Heer. Laten we proberen dat waard te zijn. Mijn bezoeken zullen niet zonder gevaren zijn. Meer dan ooit, in deze trieste tijd van oorlog, die zich ook uitbreidt tot de wilde heidenen, zal ik grote behoefte hebben aan gebeden om de hulp te krijgen van de hemel.

Ik treed nu in kleine details, die u misschien zullen interesseren. Ik zal beginnen bij het begin, dat wil zeggen. Sinds ik de eer had u een bezoek te brengen in Udenhout, midden in de sneeuw, tegen eind december 1860. Op 27 maart 1861 nam ik afscheid van mijn medebroeders, van mijn familie, van mijn kennissen. Ik verliet België.

¹ Chittenden and Richardson, *Life, Letters and Travel of Father Pierre-Jean De Smet, S.J. 1801-1873*, Vol. IV, 1435-1440, New York 1905.

² E. Laveille, S.J., *Le p. De Smet. Apôtre des Peaux-Rouges (1801-1873)*, Louvain 1928, 358.

In de nacht van 14 op 15 april kwamen we aan in New York. Enkele uren voor de aankomst van de Fulton, was de grote Amerikaanse metropool in de opperste staat van verwarring en verbijstering geraakt, door het nieuws dat Fort Sumpter in Zuid-Carolina was ingenomen en dat de grote vlag met de sterren van de Unie in stukken was gescheurd en neergehaald door de rebellen van het Zuiden, een onherstelbare en onuitwisbare belediging in de ogen van elke Amerikaan. Sinds dat ogenblik is de kloof tussen de twee partijen (Zuid en Noord) groter geworden en er valt van geen van beide ook maar een schijn van een compromis te verwachten. Zij zullen gescheiden blijven. De onderwerping van het Zuiden houdt zijn vernietiging in. Als dat soort mensen daarentegen zich kan handhaven - en het zal het zich handhaven, want dat soort mensen laat zich niet uitroeien - zullen we andere kleine republieken of regeringen in opstand komen en uit de grote Unie treden. Er zullen vele afsplitsingen zijn, tot grote vreugde van Engeland, de moeder van alle revolutionaire ophitsers, buiten haar eigen grenzen. Zij heeft lang van tevoren aan deze afscheiding gewerkt en zij zal ervan weten te profiteren. Toen ze hoorden van de onbeschaamde en diepe belediging van de nationale vlag huilden veel Amerikaanse passagiers aan boord van de Fulton van woede, gevolgd door vloeken en bedreigingen aan het adres van het Zuiden. De scènes waarvan ik ooggetuige was bij mijn aankomst grepen mij erg aan. Mijn loopbaan is er niet een met stoffelijke wapens en ik gruw van oorlog; mijn wapens zijn geestelijk. Ik richtte nederig mijn povere kleine gebeden tot de hemel opdat de opgeroepen hartstochten zouden luwen, de vrede in de oude Unie weer hecht zou worden en de rust en het geluk van een land, dat voorheen zo gelukkig en zo voorspoedig was, weer hersteld zou worden. Maar er is helemaal geen vrede!

Ik verliet New York op 17 april en ik arriveerde in St. Louis de 19e. Tijdens die reis hoorde je over een lengte van meer dan duizend kilometer alleen maar het gekletter van wapens en oorlogsgekrijs, steeds weer, overal, waar ook maar, in alle gehuchten. In alle dorpen en in alle steden waar we doorheen kwamen en van alle hoogtes, van alle kerktorens en van alle huizen wapperde de beschimpte vlag. Volgens de berekeningen die tot op dit moment zijn gemaakt over de oorlog, neemt men aan, dat er een half miljoen mensen door wapengeweld is omgekomen of in ziekenhuizen gestorven. De schade aan bezittingen die her en der zijn vernield en geplunderd, loopt op tot vele miljoenen dollar. De kosten van de oorlog zouden niet minder dan twee tot drie miljoen per dag kunnen bedragen en bedenk daarbij, dat die oorlog binnenkort al twee jaar duurt. Alleen de Heer kan in zijn barmhartigheid een einde maken aan de bloedige en dodelijke gevechten. Tot nu toe kan niemand ook maar een glimp opvangen van het einde en de vele gevechten hebben nog niet tot het minste definitieve resultaat geleid. De haat schijnt ze voort te stuwen zonder in te zien, dat de Unie door geweld als een gepleisterd graf zal eindigen. Het is een betreutswaardige en verschrikkelijke oorlog, waarbij broeders en verwanten opgeroepen worden om elkaar te vermoorden en waarin veldslagen vaak veranderen in ware slachtpartijen.

Hoe kan het, zult u mij vragen, dat de twee grote delen van de Unie ruzie maken over een onbeduidend punt of pietluttigheid? Ik antwoord, dat dit slechts het voorwendsel is voor ruzie. De beide delen waren elkaar al niet goed gezind. De verontwaardigde Noord-partij van de voorstanders van de afschaffing van de slavernij - of het nu welsprekende mensen waren of predikanten of uitgevers van kranten - had het Zuiden overladen met smaad en beledigingen. Het Zuiden voelde zich gekwetst en kwam in verzet tegen die beledigingen. De eigenaren van slaven waren verontwaardigd, dat ze barbaren werden genoemd, zondaars, handelaren in menselijk vlees, etc. Het Zuiden was diep verontwaardigd over die beschuldigingen en dat het bezit van slaven werd bestempeld als groot onrecht. Ze besloten dus om alle banden te verbreken, die hen gedurende een groot aantal jaren hadden verbonden en om zich af te scheiden van een volk, dat hen en hun nationale instellingen - vooral die van de slavernij - tergde. Meegesleept door passie en boosheid hebben de Zuidelijke Staten de Unie verlaten. Dat is naar mijn bescheiden mening de oorsprong en het begin van het grote geschil of de oorlog die vandaag de dag het Noorden en het Zuiden van de Verenigde Staten teistert.

Fragmenten uit de brief aan Anna van Iersel.

In de brief aan Anna wil De Smet laten zien, dat hun financiële steun een goede investering was in de ontwikkeling van het katholicisme. De missie onder de indianen verliep weliswaar moeizaam, maar het aantal doopsels en communies nam toe. En de missies onder afvallige katholieken en protestanten waren ook zeer succesvol, volgens De Smet.

Universiteit van St. Louis. Februari 1863.

Waarde en hooggeachte Mejuffrouw,

Ik heb aan Mijnheer uw broer enkele kleine persoonlijke nieuwtjes meegedeeld en enkele politieke standpunten over wat er gaande is in de V.S. Sta mij toe om aan u mijn kleine religieuze nieuwtjes te sturen en enkele korte berichten over mijn bezoeken en missies vorig jaar aan de nomadenstammen van de uitgestrekte prairies ten Oosten van de Rocky Mountains. In de loop van april aanstaande neem ik mij voor om, met de genade van de Heer, en de toestemming van mijn oversten, mijn langdurige missie en mijn bezoeken aan de indiaanse stammen voort te zetten. Ik zal mijn reis beginnen met een trektocht te paard van ongeveer tweehonderd mijl door de nieuwe kolonies van blanken, die gevestigd zijn langs de rivier de Missouri, in de nieuwe territoria Nebraska en Dakota. Overal treft men arme in de steek gelaten katholieke gezinnen aan, die, als schapen die verdwaald zijn en overgeleverd aan de aanvallen van de wolven, een grote behoefte hebben aan het bezoek van de herder, om hun kleine kinderen weer herboren te laten worden in het heilige water het doopsel en ze te versterken in het Geloof en om hen de ondersteuning te geven van de godsdienst. In het begin van maart van het vorig jaar vertrok ik vanuit St. Louis met een stoomboot met bestemming Ford Benton, in de buurt van de Rocky Mountains, over de rivier de Missouri, op een afstand van meer dan 1000 mijl van St. Louis. De rivier was toen boordevol en de stroming die we de baas moesten worden vergde een grote krachtsinspanning. De boot deed er zes weken over om het hele traject af te leggen. Op verschillende plekken kwamen we bij plaatsen waar Indianen zich meer of minder talrijk gevestigd hadden, op de oevers van de rivier. We stopten daar, om aan de wilden bijdragen en geschenken van de regering uit te delen. Ik greep al die momenten aan om hen te bezoeken in hun hutten of tenten van buffelhuiden, en bij iedere gelegenheid bracht ik mijn dagen en nachten door te midden van hen. Overal was ik welkom, met de vredespijp in de hand traden ze me tegemoet met de grootste voorkomendheid en ontvingen mij met een hartelijke en onbevengene goedheid. Met de grootste aandacht volgden zij mijn onderricht. Het was werkelijk ontroerend en vertroostend om de arme indiaanse moeders te zien toestromen, hun kleine kinderen dragend, die ze me aanboden om ze te zegenen en ze aan te bieden aan de Grote Geest". Dat wil in hun eenvoudige taal zeggen, om hen herboren te laten worden in het heilige water van het doopsel. Bovendien heb ik de grote voldoening gehad, tijdens die verschillende bezoeken, het heilig Sacrament van het Doopsel toe te dienen aan meer dan negenhonderd kleine kinderen en aan een flink aantal ouden van dagen en zieken.

Besmettelijke ziekten hebben dikwijls verwoestende gevolgen voor die arme stammen. Heel wat mensen zijn eraan gestorven, en genieten door het doopsel van het eeuwige geluk. De groepen van wilde mensen, die ik als laatste heb bezocht, behoren voornamelijk tot de stammen van de Zwartvoet indianen, van de Assiniboine indianen, de Minarines, de Vicaris, de Mandans en de Sioux. Dit laatste volk wordt beschouwd als het talrijkst en telt dertig- tot veertigduizend zielen. De

omstandigheden van het vorig jaar hebben mij verhinderd om flink diep door te dringen in hun gebied. Vanwege een sterk verzet van meerdere Sioux stammen uit het Noorden tegen de blanken. Men zegt, dat ze zeer wreed zijn en de moordpartijen op de blanken waren verschrikkelijk en afschuwelijk. Hun verwoestingen breidden zich voornamelijk uit langs de grens van Wisconsin en Minnesota. Ik zal dit jaar een nieuwe poging doen om hun gebied binnen te komen. Ik hoop met meer succes. Toen ik aan de voet van de Rocky Mountains was aangekomen, ontmoette ik twee van onze Italiaanse broeders Giorda en Imoda, die zich gevestigd hebben tussen de Zwartvoet stammen, die acht- à tien duizend zielen tellen. De ontmoeting was van hun kant onverwacht, en de vreugde was er des te groter om. Ik zag, dat mijn dierbare medebroeders arm waren, en gebrek aan alles hadden; en ik verwachtte dat. Dus had ik mij goed voorbereid om ze hulp te komen. Ik was opgelucht, dat ik ze gezond en wel ontmoette en dat ik ze het volgende onbeschadigd kon geven: een mooi assortiment kerkversieringen gekregen van de vereniging van 'Dames et Demoiselles' in Brussel en ook nog heel veel etenswaren, kleding, timmergereedschap, landbouwwerktuigen, ploegen en twee karren. Deze waardige en goede paters werken onder de Zwartvoeten met een onvermoeibare ijver en moed. Ze waren nauwelijks tien maanden in de streek en het aantal ingeschreven dopen steeg naar meer dan zevenhonderd kinderen en volwassenen. De missie is opgedragen aan de apostel Sint Petrus. Het zien van deze kleine gemeenschap, in opkomst in dit verre verlaten gebied, was voor mij een zeer troostende en zeer prachtige waarneming. Het toont aan wat de genade van de Heer vermag in barbaarse en pas nog zo schuldige harten. Want de Zwartvoeten worden van alle stammen van de grote wildernis, beschouwd als de meest wilde en meest wrede mensen. Ik droeg het heilig misoffer op te midden van hen, als akte van dankzegging. Een indiaans koor, bestaande uit mannen en vrouwen, meisjes en jongens zong de litanieën van de Heilige Maagd, en meerdere gezangen in hun eigen taal en heel wat mensen kwamen heel devoot naar de Heilige Tafel. Volgens nieuwe berichten, die ik heb ontvangen, is het aantal christenen aanzienlijk toegenomen sinds mijn bezoek.

Het is mijn wens, om, als de middelen en de omstandigheden het toestaan, een nieuwe missiepost te beginnen bij de monding van de rivier Roche Jaune, een centrale plek, waar meerdere indiaanse stammen gemakkelijk de missionarissen kunnen bezoeken en hun kindertjes naartoe sturen, om er een christelijke opvoeding te krijgen. Ik vertel een anekdote, die mij is overkomen tijdens mijn laatste missie bij de Sioux-stam van de Jantons. Ik had net een groot aantal doopplechtigheden beëindigd en de duisternis van de nacht begon mij te omhullen. Ik stond op het punt mij terug te trekken om naar mijn verblijfplaats te gaan, toen ik vlakbij een voorwerp zag bewegen en zich over de grond voortslepen. Omdat ik twijfelde wilde ik weten, wat dat vreemde dier of die bewegende hoop was. Toen ik er dichterbij kwam, zag ik tot mijn verrassing, dat het een zielige, oude, wilde vrouw was, die verlamd was en het gebruik van haar handen en voeten had verloren. Zij had het nieuws vernomen, dat de zwartrok naar het kamp was gekomen en de kleine kinderen doopte. In haar verlangen om zich te laten dopen, had zij zich over een grote afstand voortgesleept. Toen ze me zag, hief het arme oude mens haar beide verlamde handen omhoog en riep uit: "O Pater, heb medelijden met mij, ook ik wil een kind zijn van de Grote Geest. Ik wil dat al lange tijd en uit heel mijn hart. O, giet mij water over mijn voorhoofd en spreek de heilige woorden uit. De blanken noemen mij "Maria", dat is de naam van de Goede en Grote moeder die in de hemel is – Na mijn dood verlang ik ernaar om bij mijn Goede moeder te komen." Ik instrueerde de arme indiaanse Maria en zij ontving het doopsel met de vroomste gevoelens.

Ik voeg enkele passages aan toe uit brieven, die zeker interessant zijn, als bekende van de Eerwaarde Paters Damen en Smarius en Van Goch. De eerste is geboren in Leur, bij Breda, de tweede in Tilburg en de derde in Den Bosch. Onlangs openden de Eerwaarde Heren Damen en van Goch een

missiepost in Evansville. Pater Damen preekte drie keer er dag, de rest van de tijd ging voorbij in de biechtstoel, van zes uur 's morgens tot elf à twaalf uur 's nachts. Ook de protestanten waren met velen aanwezig en hadden uiterst veel belangstelling voor de onderrichtingen, vooral in die met betrekking tot de leer van de kerk. Het merendeel verklaarde openlijk dat hun twijfels waren verdwenen, dat een volledige overtuiging betreffende de waarheden van de katholieke godsdienst zich aan hen had geopenbaard, dat zij er zich nog meer van wilden overtuigen door het lezen van boeken over de twistpunten en door de gesprekken met de priester, om zich vervolgens te verbinden aan de Kerk als haar nederige kinderen en waardige dienaren. Zes protestanten hebben hun geloof afgezworen, zijn plechtig gedoopt en vroom ter communie gegaan. Het waren huisvaders en met al hun kinderen kwamen zij in de armen van de Heer. Zie hier de oogst van deze missie: er vonden zeshonderd communies plaats, meerdere huwelijken zijn opnieuw gesloten, vierhonderd personen hebben het scapulier ontvangen, de verbondenheid van het Heilig Hart met tweehonderd leden werd bevestigd. Op het einde van de missie, die zeven dagen had geduurd, was de grote verlichting in de kerk aangestoken voor de plechtige toewijding van de hele gemeenschap aan de Onbevleete Moeder, de Heilige Maagd Maria. Vierentwintig jonge meisjes, gekleed in het wit, met lange sluiers van dezelfde kleur, met een bloemenkroon op, met brandende fakkels in de hand, gingen in het priesterkoor staan tegenover het altaar. Met luide stem hernieuwden zij hun doopgeloftes, in de diepe stilte, die heerste in het hele kerkgebouw, alleen onderbroken door het gekuch en het vrome gepevel van de devote toehoorders. De missionaris deed toen voor de tweede keer een oproep aan alle aanwezigen om hen tot standvastigheid aan te sporen. Hij sprak tot hen: 'Jullie, mijn dierbare broeders, hebben zojuist die plechtige afzwering van Satan, en al wat hij uitricht, gehoord. Geef antwoord, iedereen voor zich, verklaar in de aanwezigheid van God en onze Heer Jezus Christus, hier aanwezig op het altaar in het heilig tabernakel, in tegenwoordigheid van de heilige engelen die rond het altaar staan, in tegenwoordigheid van uw eerbiedwaardige Bisschop en uw eerbiedwaardige voorganger: Spreek u uit! Verzaakt u Satan en al zijn werken?' Een unanieme en langdurige stem, enigszins vergelijkbaar met de donder die uit de wolken komt, liet zich horen: "Wij verzaken Satan". "En verzaakt u ook al zijn werken dat wil zeggen. Elke zonde?" Hetzelfde antwoord met dezelfde krachtige toon "Ja wij verzaken". "Wie zal in de toekomst uw steun en gids zijn?" "Jezus! voor altijd", was de uitroep van iedereen. Dit boeiende schouwspel speelde zich af met overvloedige tranen en vrome verzuchtingen. Meteen stond de hele gemeente op en deed met luide stem haar geloofsbelijdenis. Ze hieven allen hun handen ten hemel, beloofden plechtig te leven en te sterven, als kinderen, trouw tot de dood aan de kerk. En terwijl ze vroom voorovergebogen stonden, gaf de ijverige missionaris hun de Pauselijke zegen. De volgende dag om acht uur was er een mis als dankzegging voor alle weldaden die gedurende de missie uit de hemel ontvangen waren. De eerwaarde paters namen afscheid met tranen en het leedwezen van de hele gemeente. Moge de hemel ervoor zorgen, dat het volk de gelukkige dagen van hun terugkeer tot God, die zo vervuld waren van genade en zegeningen, voor altijd in het geheugen zal bewaren.

Na zijn laatste missie in Wisconsin, bezocht de Eerw. Pater Damen Delphi in Indiana. Op verzoek van de eerwaarde pastoor gaf hij daar de godsdienstoefeningen vanaf de eerste tot de zesde van deze maand. Een menigte, niet alleen van katholieken, maar ook van protestanten, wilden daaraan deelnemen. "Het steevast aanhoudende bezoek" meldt ons een krant, "de diepe aandacht die zij gaven aan elk woord van de eerbiedwaardige dienaar van God, de overvloedige tranen die geplengd werden bij deze gedenkwaardige gelegenheid, gaven heel duidelijk weer, dat dit niet zomaar een gewone man was, maar een ijverige dienaar van God, een apostel bezig met werken aan het zielenheil. Zijn woorden hielpen hen om na te denken, te mediteren, om vurig te bidden, en om ernstig en volhardend te werken aan de zaak van hun zielenheil". Een groot aantal katholieken, die al jaren de verplichtingen die de kerk hen oplegt, hadden nagelaten, gingen weer, nederig en berouwvol de weg op van het heil. Driehonderdvijftig gingen devoot ter communie en vijftien ontvingen het Vormsel van hun Hoogwaardige bisschop Monseigneur Luers. Zijne Hoogwaardigheid assisteerde bij alle godsdienstoefeningen. Hij preekte tot de Duitsers en hoorde hun biechten. De missiedagen eindigden met een openbare en plechtige geloofsbelijdenis, gevolgd door de pauselijke zegen. Van

Delphi begaven de Eerw. Paters Damen en van Gogh zich naar Cincinnati in Ohio, naar de St. Patrick kerk. Deze missie, die tien dagen duurde, werd voltooid op de achttiende van deze maand. Tot hun grote voldoening zagen zij honderden zwakke katholieken, die nauwelijks die naam verdienden, met gretigheid naar hun godsdienstige plichten terugkeren. Het aantal communies oversteeg de tweeduizendzevenhonderd. Zeven protestanten omarmden onze heilige religie. Het blad "Catholic Telegraph" die dit goede nieuws bracht, tekent daarbij aan: 'De missie is uitgevoerd door de ijverige en onvermoeibare apostel in Gods wijngaard, Pater Damen, geassisteerd door de Eerw. Pater van Gogh. De herinnering aan hen zal lange tijd een zegen blijven voor de parochianen van St. Patrick in Cincinnati.'

Ik zal mijn-veel te lange-brief beëindigen met u enkele details te geven over de apostolische reizen en werken van de Eerwaarde Pater Smarius de afgelopen septembermaand. De zeventiende september verliet hij zijn verblijfplaats in Chicago, om zich te begeven naar Hillsdale, dat een gemeenschap van ongeveer tweehonderd communicanten kende. Het was de eerste missie, die op die plek werd gegeven. Alle katholieken toonden een zeer levendige interesse voor hun spirituele vooruitgang. Nieuwsgierigheid bracht ook protestanten ertoe om de missieoefeningen te komen bijwonen, acht dagen lang. Het voorbeeld, de ijver en de toewijding van de katholieken waren bewonderenswaardig. Allemaal hebben ze van de gelegenheid gebruik gemaakt en zijn waardig te communie gegaan. Het is te hopen dat de woorden, die gericht waren tot de protestanten over de waarheden van de godsdienst, later hun vruchten zullen afwerpen. Vandaar ging hij naar Adrian, bij de stad Detroit, in een grotere gemeenschap onder de zorg van de zeer Eerwaarde Heer Kindekens. Hier, zoals overal elders, wedijverden de katholieken en de protestanten met elkaar in de wens om deel te nemen aan de missieoefeningen. Vooral de katholieken wisten er profijt van te trekken. Een enkele protestant omhelsde het geloof. Zonder enige twijfel zal een groot aantal anderen er later profijt van trekken, als ze bevrijd blijken te zijn van hun oude vooroordelen. Vervolgens ging hij voor in een retraite van vijftig priesters van het bisdom Detroit in het bisschoppelijk paleis. De eerbiedwaardige en godvruchtige prelaat nam eraan deel aan het hoofd van zijn vrome en vurige clerus en volgde met zeer grote vroomheid alle godsdienstoefeningen van de retraite, gedurende acht dagen. Die werd gevolgd door een bisschoppelijke synode, om de orde en discipline van de geestelijkheid en de geloofsijver en de vroomheid van de leken te bevorderen. De Eerwaarde Pater Smarius was erbij en verklaarde: 'Dit is van de hele geestelijkheid de groep, die het meest is toegewijd aan zijn bisschop en aan het zielenheil van de gelovigen, die aan hen zijn toevertrouwd. De eerbiedwaardige bisschop zelf is werkelijk de zachtaardige Vader en de Goede Herder te midden van zijn dierbare en geliefde kinderen. Dit bisdom telt een flink aantal priesters van het grootseminarie van Haaren.'

De Eerwaarde pater Smarius heeft in de loop van deze maand de geestelijke oefeningen gegeven in de stad St. Joseph, ten westen van de staat Missouri. Daar heeft de missie een gunstig resultaat behaald en de oogst was overvloedig. Katholieken en protestanten verschenen samen bij de preken. Het kerkgebouw kon de menigte niet herbergen. Dat alles gebeurde, terwijl de protestantse predikanten, grote maar vergeefse pogingen deden om hun volgelingen te verhinderen naar de Jezuiet te gaan luisteren. Bovendien moesten zij tot hun schande zien, dat negenentwintig van hen plechtig en publiekelijk het katholieke geloof omarmden. Vijf vrijmetselaars volgden hun voorbeeld. Voor een groot aantal katholieken was dat, na tien, twintig of dertig jaar van geloofsafval, alsof ze terugkeerden tot hun godsdienstige plichten en praktijken van de katholieke kerk. Vijftienhonderd van hen gingen ter communie. Pater Smarius heeft pas nog een triduüm gegeven in St. Louis. Hij vertrekt maandag 21 februari om zich bij Pater Damen te voegen in de kathedraal van Cincinnati, waar morgen een nieuwe missie gaat beginnen. Laten we God bidden dat hij zo goed wil zijn om het werk van zijn dienaren te blijven zegenen.

Sta mij toe om u in mijn gebeden aan te bevelen en u mijn vrome groeten te doen.

*Geachte Mevrouw
Uw zeer nederige en dienstwillige dienaar*

P.J. DE SMET S.J.